

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΕΝΑΡΞΙΣ

Ὁ διάκονος ἐξεληθὼν τοῦ Βήματος ἵσταται ἐνώπιον τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ ἐκφωνεῖ·
Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ ποιῶν δι' αὐτοῦ τύπον σταυροῦ ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ
ἐκφωνεῖ λαμπρᾶ τῆ φωνῇ·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΩΝΑ

Ὁ διάκονος λέγει τὰ Εἰρηνικά, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος μεθ' ἐκάστην δέησιν τὸ Κύριε,
ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν
καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ
εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ
διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

[Ἐν ταῖς ἰ. μοναῖς προστίθεται·

Ἐπὲρ τοῦ πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν
ἀδελφότητος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν].

Ἐπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ κατὰ
ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς πόλεως (ἢ τῆς ἁγίας μονῆς ἢ τῆς χώρας ἢ τῆς νήσου) ταύτης, πάσης (μονῆς,
πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὀδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας
αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῆ σῆ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους
καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορὸς· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ Α΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ

Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνεΐκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὗ τὸ ἔλεος
ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου,
ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκόν σου καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν
συνευχομένων ἡμῖν πλοῦσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Ἐκφώνως·

Ἵτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Οἱ χοροὶ· Ἀμήν. Καὶ ψάλλουσι τὸ Α΄ ἀντίφωνον.

Ὁ δὲ διάκονος ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀντιφώνου ἔρχεται πάλιν ἐνώπιον τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ λέγει τὴν μικρὰν συναπτὴν.

Ἵτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθῶμεθα.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ Β΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ἐκφώνως·

Ἵτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Οἱ χοροὶ· Ἀμήν. Καὶ ψάλλουσι τὸ Β΄ ἀντίφωνον.

Ψαλλομένου τοῦ ἀντιφώνου ὁ διάκονος ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Πληρωθέντος δὲ τοῦ ἀντιφώνου ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ λέγει πάλιν τὴν μικρὰν συναπτὴν·

Ἵτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ...

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Τῆς παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ Γ΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ἐκφώνως·

Ἵτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Οἱ χοροὶ· Ἀμήν. Καὶ ψάλλουσι τὸ Γ΄ ἀντίφωνον. Ὁ δὲ διάκονος εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ

Ψαλλομένου τοῦ Γ΄ ἀντιφώνου γίνεται ἡ εἴσοδος ὡς ἀκολούθως.

Ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον δίδει αὐτὸ εἰς τὸν διάκονον, ὅστις παραλαμβάνων αὐτὸ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως καί, προπορευομένων λαμπάδων, περιέρχεται κύκλῳ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐπομένου τοῦ ἱερέως. Μὴ ὑπάρχοντος δὲ διακόνου λαμβάνει τὸ Εὐαγγέλιον ὁ ἱερεὺς. Διασχίσαντες δὲ τὸ βόρειον κλίτος καὶ τὸ κεντρικὸν ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ σταθέντες κλίνουσι τὰς κεφαλὰς· καὶ λέγει ὁ διάκονος

χαμηλοφώνως· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν πρὸς ἀνατολὰς λέγει·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ διάκονος προσφέρει τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον εἰς τὸν ἱερέα, ὅστις ἀσπάζεται αὐτό, ὁ δὲ διάκονος ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως. Πληρωθέντος δὲ τοῦ ἀντιφώνου ὁ διάκονος ἰστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως καὶ ὑψῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Σοφία· ὀρθοί.

Καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀποθέτει ὁ διάκονος τὸ Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουσι τὸ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν ἢ τὸ τῆς ἀγομένης τυχὸν δεσποτικῆς ἐορτῆς (βλ. σελ.), τὰ ἀπολυτικά τῆς ἡμέρας, τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ ἐν τέλει τὸ κοντάκιον (σελ. κ.έ.).

Τελουμένου δὲ Μνημοσύνου ψάλλεται ἀπὸ τοῦ Βήματος πρὸ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ναοῦ τὸ τῶν κεκοιμημένων.

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθός τ... δούλ... σου * καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἡμαρτ... συγχώρησον * οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος * εἰ μὴ σὺ ὁ δυνάμενος * καὶ τῷ μεταστάντι (ἢ τῇ μεταστάσει ἢ τοῖς μεταστᾶσι) * δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ο ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ ΥΜΝΟΥ

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανοῦ δύναμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντὶ σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην σοὶ προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισαγίον ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ

ἅγιω Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ,

Ὁ διάκονος· Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ χοροὶ· Ἀμήν. Καὶ ψάλλουσι τὸν Τρισάγιον ὕμνον. Μετὰ δὲ τὸ Δόξα, καὶ νῦν, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· Δύναμις καὶ ψάλλεται πάλιν ὑπὸ τῶν χορῶν γεγωνοτέρα τῇ φωνῇ τὸ Τρισάγιον.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Τρισαγίου ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος λέγουσιν αὐτὸ καὶ αὐτοὶ ἐναλλάξ χαμηλοφώνως.

Εἶτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα· Κέλευσον, δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ καθέδρᾳ· καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν πρὸς ἀνατολάς·

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου ὁ ἀναγνώστης ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ λέγει· Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου. Ἦχος (δεῖνα). Ψαλμὸς (δεῖνα).

Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τὸ προκείμενον καὶ τὸν στίχον αὐτοῦ (ἢ ψάλλουσιν αὐτὸ οἱ χοροὶ ἐκ γ').

Ὁ διάκονος· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει εὐκρινῶς τὴν τεταγμένην ἀποστολικὴν περικοπὴν.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὸν λέγων· Εἰρήνη σοι.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀλληλούια. Ἦχος (δεῖνα). Ψαλμὸς (δεῖνα).

Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ Ἀλληλούια μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Τούτου δὲ ψαλλομένου ὁ διάκονος λαβὼν τὸ θυμιατήριον προσέρχεται πρὸς τὸν ἱερέα λέγων· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα. Καί, τοῦ ἱερέως εὐλογήσαντος αὐτό, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ Ἱερατεῖον καὶ ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν. Ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει χαμηλοφώνως τὴν εὐχήν.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόφρονε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιζον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθεος ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἴνα, τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ διάκονος ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἱερέα λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος).

Ὁ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸν λέγει·

Ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος) δῶψοι σοι

ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ἐπιδίδει εἰς αὐτὸν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον. Ὁ δὲ διάκονος παραλαμβάνει αὐτὸ λέγων· Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως ἀπέρχεται εἰς τὸν ἄμβωνα.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀλληλουία λέγει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης· Σοφία· ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Καὶ εὐλογῶν τὸν λαὸν λέγει· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ (τόνδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεὺς· Πρόσχωμεν.

Ὁ χορὸς· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ ἀναγινώσκει ὁ διάκονος τὸ Εὐαγγέλιον. Μὴ ὑπάρχοντος δὲ διακόνου ἀναγινώσκει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν διάκονον λέγει· Εἰρήνη σοι.

Καὶ παραλαβὼν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ διακόνου τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον χαράττει δι' αὐτοῦ σταυρὸν πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἀποθέτει αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ δὲ χορὸς ψάλλει· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου.

Η ΕΚΤΕΝΗΣ ΔΕΗΣΙΣ.

Ὁ διάκονος λέγει τὴν μεγάλην Ἐκτενῆ, τοῦ λαοῦ ἐπιλέγοντος εἰς ἐκάστην δέησιν τὸ Κύριε, ἐλέησον γ', εἰς δὲ τὴν τελευταίαν ἅπαξ.

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ [τοῦ πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου], τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης. Καὶ τῶν δούλων αὐτοῦ (καὶ μνημονεῦει ὧν βούλεται ζώντων).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου (ἢ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης) καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων. Καὶ τῶν δούλων αὐτοῦ (καὶ μνημονεῦει ὧν βούλεται κεκοιμημένων).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρά σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΙΚΕΣΙΑΣ

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἰκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ'

ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

ἽΟτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ χορός· Ἀμήν.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ

ἽΟ διάκονος λέγει τὰς ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων δεήσεις, τοῦ χοροῦ λέγοντος εἰς ἐκάστην τὸ Κύριε, ἐλέησον.

Εὔξασθε, οἱ κατηγούμενοι, τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων δεηθῶμεν·

ἽΙνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ·

Κατηγήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας·

ἽΑποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης·

ἽΕνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἽΕκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Οἱ κατηγούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

ἽΟ χορός· Σοὶ, Κύριε.

ἽΟ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας, τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν

ἽΙησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεπον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηγουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοὶ τὸν ἑαυτῶν ἀγένα· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἽΕκκλησίᾳ καὶ συγκαταριθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποιίμνῃ.

ἽΕκφώνως·

ἽΙνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ χορός· Ἀμήν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιήσας διὰ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου σταυρὸν ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ ἀποθέτει αὐτὸ εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητόν.

ἽΟ δὲ διάκονος λέγει·

ἽΟσοι κατηγούμενοι προέλθετε· οἱ κατηγούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηγούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν κατηγουμένων.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ

ἽΟ διάκονος·

ἽΟσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ἽΟ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

ἽΟ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

ἽΟ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

ἽΟ διάκονος· Σοφία.

ἽΟ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Α΄

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων

ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἱκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἴλεως ἡμῖν εἴῃς ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος. Ἐκφώνως·

Ἵτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Ἵτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς· Κύριε, ἐλέησον·

Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ διάκονος· Σοφία.

Καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Β΄

Πάλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν καὶ σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δόξης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε, μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν σοι, ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου μυστηρίων καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξιοθῆναι.

Ἐκφώνως·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν. Καὶ ἄρχεται ψάλλων τὸν Χερουβικὸν ὕμνον.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΙΜΙΩΝ ΔΩΡΩΝ

Τοῦ Χερουβικοῦ ψαλλομένου ὁ ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει χαμηλοφώνως ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης τὴν εὐχὴν ταύτην.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΥ ΥΜΝΟΥ

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοι, βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερόν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλοανθρωπίαν ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐξημερίσας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, δεσπάζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφίμ Κύριος καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος.

Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς

ιερατείας χάριν, παραστήναι τῇ ἀγία σου ταύτη τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα.

Σοὶ γὰρ προσέρχομαι κλίνας τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου, ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
'Αμήν.

Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν λέγει μετὰ τοῦ διακόνου ἐκ γ' τὸν Χερουβικὸν ὕμνον.

'Ο ἱερεὺς· Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες * καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι * τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, * πᾶσαν νῦν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν,

'Ο διάκονος· 'Ως τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, * ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξειςιν. * 'Αλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ τὴν Πρόθεσιν, τοῦ διακόνου ἱσταμένου ἐκάστοτε κατέναντι αὐτοῦ, καὶ προελθὼν ὀλίγον τῶν βημοθύρων θυμιᾷ τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸ 'Ανάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐν Κυριακῇ καὶ ὁσάκις τοῦτο λέγεται, καὶ τὸν Ν' Ψαλμόν, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τὸν Ν' Ψαλμόν μέχρι τοῦ ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει.

Εἶτα προσκυνοῦσι τρεῖς ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἀσπάζονται τὸ εἰλητὸν καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· προσκυνήσαντες δὲ καὶ αὐθις ἄπαξ καὶ αἰτησάμενοι συγχώρησιν παρ' ἀλλήλων καὶ παρὰ τοῦ λαοῦ ἀπέρχονται εἰς τὴν Πρόθεσιν καὶ προσκυνήσαντες ἀσπάζονται τὰ ἅγια Δῶρα κεκαλυμμένα λέγοντες καθ' ἑαυτοὺς τὸ 'Ο Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

'Ο δὲ διάκονος λέγει πρὸς τὸν ἱερέα· Ἐπαρον, δέσποτα. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀέρα ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου λέγων·

'Επάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα ἐπιδίδει εἰς τὸν διάκονον τὸν ἅγιον δίσκον λέγων·

'Ανέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Αὐτὸς δὲ λαμβάνει τὸ ἅγιον ποτήριον λέγων·

Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.

Μὴ ὄντος δὲ διακόνου ὁ ἱερεὺς ἐπιθέτει τὸν ἀέρα ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ ὤμων καὶ λαμβάνει τὸ μὲν ἅγιον ποτήριον ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, τὸν δὲ ἅγιον δίσκον ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

'Όταν δὲ ὁ χορὸς εἶπῃ τὰς λέξεις 'Ως τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ἐξέρχονται διὰ τῆς βορείου πύλης, προπορευομένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ· καὶ διακοπτομένου τοῦ ὕμνου ἐκφωνοῦσιν ἀλληλοδιαδόχως·

Πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

'Ο χορὸς· 'Αμήν. Καὶ ἀποπληροῖ τὸν ὕμνον.

Εἰσελθὼν δὲ ὁ διάκονος ἱσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐν τοῖς δεξιούσι καὶ λέγει πρὸς τὸν ἱερέα εἰσερχόμενον·

Τῆς ἱερωσύνης σου μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· 'Αμήν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς πρὸς αὐτόν·

Τῆς ἱεροδιακονίας σου μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 'Αμήν.

Καὶ ἀποθέτει τὸ ἅγιον ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης· λαβὼν δὲ καὶ τὸν ἅγιον δίσκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου ἀποθέτει καὶ αὐτὸν λέγων·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ * ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν * τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, * σινδόνι καθαρᾷ * εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, * ἐν μνήματι καινῷ* κηδεύσας ἀπέθετο.

Εἶτα αἶρει τὰ καλύμματα ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου καὶ τοῦ ἁγίου ποτηρίου καὶ ἀποθέτει αὐτὰ ἐν τῷ ἀριστερῷ ἄνω μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης· καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα ἀπὸ τῶν ὠμων τοῦ διακόνου καὶ θυμιάσας αὐτὸν καλύπτει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει· Ἀγάθυνον, δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιῶν ἐκ γ' τὰ ἅγια λέγει·

Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ.

Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαντώματα.

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει πρὸς τὸν διάκονον·

Μνήσθητί μου, ἀδελφε καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθεῖ Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὗξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Ὁ διάκονος·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει πρὸς τὸν ἱερέα·

Μνήσθητί μου, δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς πρὸς αὐτόν·

Μνησθεῖ σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ διάκονος εἰπὼν τὸ Ἀμήν καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως ἐξέρχεται εἰς τὸν συνήθη τόπον.

ΤΑ ΠΛΗΡΩΤΙΚΑ

Πληρωθέντος τοῦ Χερουβικοῦ ὕμνου λέγει ὁ διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς· Κύριε, ἐλέησον. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς δεήσεις.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορὸς· Παράσχου, Κύριε. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς δεήσεις.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογία, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην·

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν δέησιν καὶ προσάγαγε τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρα τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ ἐπισκηῶσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ χορός· Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα...

Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς προσκυνήσας τρις ἀσπάζεται τὰ ἅγια λέγων καθ' ἑαυτόν·

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου.

Ὁμοίως καὶ ὁ διάκονος συμπροσκυνεῖ ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ ἀσπάζεται τὸν ἐπὶ τοῦ ὀραρίου αὐτοῦ σταυρόν. Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ λαός· Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν...

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀέρα κινεῖ αὐτὸν ὑπεράνω τῶν τιμίων Δώρων λέγων καὶ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν τὸ Πιστεύω. Ὅταν δὲ λέγηται ἔξωθεν τὸ σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν, ποιήσας τύπον σταυροῦ διὰ τοῦ ἀέρος ὑπεράνω τῶν Δώρων αἶρει αὐτόν, διπλώσας δὲ καὶ ἀσπασάμενος ἀποθέτει μετὰ τῶν ἄλλων καλυμμάτων.

Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Πληρωθέντος τοῦ Συμβόλου ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορός· Ἔλεον εἰρήνης...

Ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Καὶ εὐλογεῖ αὐτόν.

Ὁ χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ ἱερεὺς ὑψῶν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ χορός· Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς ἀνατολάς.

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀπάρχεται τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς.

Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν· σὺ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν.

Ἐπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματι σου τῷ ἁγίῳ· ὑπὲρ πάντων, ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων.

Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξιώσας, καίτοι σοὶ παρεστήκασι χιλιάδες ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες ἀγγέλων, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ, ἐξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, περωτά,

Ἐκφώνως·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα.

Τούτου λεγομένου ὁ διάκονος ἄρας τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ ἁγίου δίσκου καὶ ποιήσας δι' αὐτοῦ τύπον σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ ἀσπάζεται αὐτὸν καὶ ἀποθέτει μετὰ τῶν καλυμμάτων.

Ὁ χορός· Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ...

Ὁ δὲ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλόφρονε, βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος, σὺ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον. Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου· ὃς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδοτο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπὼν·

Ἐκφώνως·

Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Καὶ πάλιν ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι λέγων·

Ἐκφώνως·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων, τοῦ σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοῦς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας, Ἐκφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Τούτου λεγομένου ὁ ἱερεὺς διασταυροῖ τὰς χεῖρας καὶ λαμβάνων διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ δισκάριον καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ ποτήριον ὑψοῖ ὀλίγον αὐτὰ καὶ κινεῖ εἰς σχῆμα σταυροῦ καὶ πάλιν ἀποθέτει αὐτά.

Ὁ χορός· Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν...

Ὁ δὲ ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν μετὰ πάσης κατανύξεως ἐπεύχεται·

Ἔτι προσφερόμεν σοὶ τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα.

Καὶ προσκυνοῦσιν ἀμφότεροι τρεῖς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης. Εἶτα ὁ διάκονος δεικνύων διὰ τοῦ ὄραριου τὸν ἅγιον ἄρτον λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀνιστάμενος σφραγίζει τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων·

Καὶ ποιήσον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν. Δεικνύων δὲ τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸ λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν. Καὶ δεικνύων ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, ἀμφότερα τὰ ἅγια.

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὰ λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Καὶ ποιοῦσιν ἀμφότεροι τρεῖς γονυκλισίας.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

Ἵστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἔτι προσφερόμεν σοὶ τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Καὶ θυμιῶν τρεῖς ἐκ γ' τὰ ἅγια λέγει ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ χορός· Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς...

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐπιδίδει τὸ θυμιατήριον εἰς τὸν διάκονον, ὅστις θυμιᾷ πρῶτον τὸν ἱερέα λαμβάνων παρ' αὐτοῦ εὐλογίαν, εἶτα δὲ ἔρχεται εἰς τὸ ὄπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ μνημονεῦει ὧν βούλεται, πρῶτον τεθνεώτων καὶ ἔπειτα ζώντων.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου (δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· (ἐνταῦθα μνημονεῦει ὀνομαστί ὧν βούλεται τεθνεώτων) καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.

Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος.

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης· ὑπὲρ τῆς ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων· ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως, (ἢ τῆς νήσου ἢ τῆς χώρας ἢ τῆς μονῆς) ταύτης, ἐν ἣ παροικοῦμεν καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς.

Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὀδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου

Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ὁ διάκονος ἐξελθὼν καὶ σταθεὶς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς δεήσεις.

Ἔπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμνη ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος δεηθῶμεν.

[Ἔπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου

δεηθῶμεν.

Ἐντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς δεήσεις.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.]

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόφιλῳ, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς τραπέζης μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σέ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Τούτου λεγομένου ὁ διάκονος ζώννυται τὸ ὄραριον σταυροειδῶς.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΙΣΙΑ

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἐπίδεδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικώτας σοὶ τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν

καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ,
σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

ΥΨΩΣΙΣ – ΚΛΑΣΙΣ – ΜΕΤΑΛΛΗΨΙΣ

Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ
θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ
συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ
μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ
τῷ λαῷ.

Καὶ προσκυνεῖ τρις λέγων καθ' ἑαυτόν· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ
ἐλέησόν με.

Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· Πρόσχωμεν·

Καὶ ὁ ἱερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον ἐκφωνεῖ·

Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ χορὸς· Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος... Καὶ ψάλλει τὸ ὀρισμένον κοινωνικόν.

Ὁ διάκονος· Μέλισον, δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Ὁ ἱερεὺς μελίζει αὐτὸν εἰς τέσσαρας μερίδας λέγων·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ
πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων.

Καὶ θέτει αὐτὰς ἐν τῷ ἀγίῳ δίσκῳ σταυροειδῶς οὕτως·

Ι Σ

Ν Ι\\\\\\\\Κ Α

Χ Σ

Ὁ διάκονος· Πλήρωσον, δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὴν ἄνω μερίδα τὴν ἔχουσαν τοὺς χαρακτῆρας ΙΣ ποιεῖ δι' αὐτῆς
σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων·

Πλήρωμα Πνεύματος ἁγίου.

Καὶ ἐμβάλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν τὸ ζέον λέγει πρὸς τὸν ἱερέα·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ζέον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὸ λέγων·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

Καὶ ὁ διάκονος λέγει· Ἀμήν. Καὶ ἐγγέει ἐκ τοῦ ζέοντος τὸ ἄρκοῦν εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον
λέγων·

Ζέσις Πνεύματος ἁγίου· ἀμήν.

Καὶ κλίναντες ἀμφοτέρωθεν τὰς κεφαλὰς προσεύχονται μετὰ δέους καὶ εὐλαβείας.

Εἴθισται, ὅπως λέγονται ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου τὰ κάτωθι ἐκ τῆς
ἀκολουθίας τῆς Θείας Μεταλήψεως.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος,
ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω ὅτι τοῦτο

αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον Σῶμά σου καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου· Ἐλέησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ, καὶ ἀξιώσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἴδού, βαδίζω πρὸς θεῖαν κοινωνίαν·

πλαστουργέ, μὴ φλέξης με τῇ μετουσίᾳ·

πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον·

ἀλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ * σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, * κοινωνόν με παράλαβε· * οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου * τὸ μυστήριον εἶπω· * οὐ φίλημά σοι δώσω, * καθάπερ ὁ Ἰούδας· * ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· * Μνήσθητί μου, Κύριε, * ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Θεουργὸν Αἷμα φρῖζον, ἄνθρωπε, βλέπων·

ἄνθραξ γὰρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῦ τὸ Σῶμα καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει·

θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, * καὶ ἠγλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· * ἀλλὰ κατάφλεξον * πυρὶ ἀύλῳ τὰς ἁμαρτίας μου * καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ * τρυφῆς καταξίωσον, * ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν * μεγαλύνω, ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου * πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος; * ἐὰν γὰρ τολμήσω * συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτῶν με ἐλέγχει, * ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου, * καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι * ὑπὸ τῶν ἀγγέλων· * Καθάρισον, Κύριε, * τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου * καὶ σῶσόν με ὡς φιλόανθρωπος.

Δέσποτα φιλόανθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, μὴ εἰς κριμὰ μοι γένοιτο τὰ Ἅγια ταῦτα διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναι με, ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμόν ψυχῆς τε καὶ σώματος καὶ εἰς ἄρραβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τῷ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι· τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον...

Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἰτήσας συγχώρησιν παρὰ τοῦ διακόνου καὶ τοῦ λαοῦ λαμβάνει μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου ἐκ τοῦ τμήματος τοῦ φέροντος τοὺς χαρακτῆρας ΧΣ λέγων·

Ἴδού, προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Ἄρτου μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας. Εἶτα λέγει πρὸς τὸν διάκονον· Ἱεροδιάκονε, πρόσελθε.

Καὶ προσελθὼν ὁ διάκονος λέγει·

Ἴδού προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μετάδος μοι, δέσποτα (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς μεταδίδει εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ ἁγίου Ἄρτου λέγων·

Μεταδίδοταί σοι (δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ διάκονος ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως μεταλαμβάνει.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὸ ἅγιον ποτήριον μετὰ τοῦ μάκτρον λέγει·

Ἔτι μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ ζωηρὸν Αἷμα τοῦ

Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαβὼν τρεῖς ἐξ αὐτοῦ ἀποσπογγίζει διὰ τοῦ μάκτρου τὰ ἴδια χεῖλη καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἀσπάζεται αὐτὸ λέγων·

Τοῦτο ἦψατο τῶν χειλέων μου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶτα καλεῖ καὶ πάλιν τὸν διάκονον λέγων· Ἱεροδιάκονε, ἔτι πρόσελθε.

Καὶ ὁ διάκονος προσέρχεται λέγων·

Ἔτι προσερχομένῳ μετὰδος μοι, δέσποτα, (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ ζωηρὸν Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς μεταδίδει εἰς αὐτὸν τρεῖς ἐκ τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων·

Ἔτι μεταδίδοταί σοι (δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ ζωηρὸν Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ δὲ διάκονος ἀποσπογγίζει διὰ τοῦ μάκτρου τὰ ἴδια χεῖλη καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἀσπάζεται αὐτὸ καὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως λέγοντος·

Τοῦτο ἦψατο τῶν χειλέων σου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Ἀκολουθῶς ὁ διάκονος ἐμβάλλει εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον τὰς μερίδας τοῦ ἁγίου Ἄρτου καὶ τὰς λοιπὰς καὶ ἀποσπογγίζει καλῶς διὰ τῆς μούσης τὸν ἅγιον δίσκον καὶ τὸ εἰλητόν.

Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς μεταδίδει εἰς ἕνα ἕκαστον διὰ τῆς λαβίδος λέγων·

Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Οἱ δὲ χοροὶ, ἐν ὄσῳ κοινωνοῦσιν οἱ πιστοί, ψάλλουσι· Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ....

Μετὰ δὲ τὴν θείαν μετάληψιν εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς τὸν λαὸν λέγων·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ χορὸς· Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...

Καὶ ἀποθέτει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ, ὁ δὲ διάκονος λέγει·

Ἔψωσον, δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμῷ τὰ Ἅγια λέγων χαμηλοφώνως ἐκ γ´·

Ἔψωθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

Εἶτα τὸν μὲν δίσκον μετὰ τῶν καλυμμάτων καὶ τοῦ ἀστερίσκου ἐπιδίδει εἰς τὸν διάκονον,

ὅστις περιερχόμενος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν μεταφέρει καὶ ἀποθέτει αὐτὰ εἰς τὴν Πρόθεσιν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ λέγει χαμηλοφώνως·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Στρεφόμενος δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγει ἐκφώνως·

Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μεταφέρει αὐτὸ εἰς τὴν Πρόθεσιν.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν. Καὶ ψάλλει τὸ Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Ὁ διάκονος·

Ὁρθοί· μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ διάκονος·

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχαριστήριον εὐχὴν.

ΕΥΧΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΑΒΕΙΝ ΠΑΝΤΑΣ

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόανθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων.

Ὁρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν· στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας· φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωὴν· ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν ἀγίων σου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ λέγων τοῦτο λαμβάνει τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ ποιήσας δι' αὐτοῦ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τοῦ ἤδη διπλωθέντος εἰλητοῦ ἐπιθέτει αὐτὸ ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ

Ὁ ἱερεὺς· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ χορός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξελθὼν τῆς Ὁραίας Πύλης ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ τὴν εὐχὴν ταύτην.

ΕΥΧΗ ΟΠΙΣΘΑΜΒΩΝΟΣ

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν. Καὶ ψάλλει τὸ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον..., ἐκ γ'.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν Πρόθεσιν καὶ λέγει χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν ταύτην·

ΕΥΧΗ ΕΝ Τῷ ΣΥΣΤΕΙΛΑΙ ΤΑ ΑΓΙΑ

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ αὐτοῦ θεῖα χάριτι καὶ φιλοanthρωπία πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἀναγνώστης· Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ'. Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν.

(Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν)

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων, ἐπουρανίων δυνάμεων ἀσωμάτων· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ)· τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐλεῆσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπιλέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Οἱ χοροὶ καὶ σύμπαρ ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαὸν λέγει·

Ἡ ἁγία Τριάς διαφυλάξοι πάντας ὑμᾶς.

Καὶ ὁ λαὸς ἀντεπεύχεται λέγων·

Τὸν εὐλογοῦντα καὶ ἁγιάζοντα ἡμᾶς, Κύριε, φύλαττε.

Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς διανέμει τῷ λαῷ τὸ ἀντίδωρον λέγων ἐνὶ ἐκάστῳ·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς.

Εἰς δὲ τὸν τελευταῖον ἐπιλέγει·

Τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλελεοςίᾳ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐν τῇ Προθέσει συστέλλει τὰ Ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας.

Εἶτα ἀπονίπτονται ἀμφοτέρωθεν τὰς χεῖρας καὶ τὰ χεῖλη ἐν τῷ χωνευτηρίῳ καὶ ἀπεκδυσάμενοι τὰς ἱερατικὰς στολὰς αὐτῶν καὶ προσκυνήσαντες καὶ ἀσπασάμενοι τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἀπέρχονται εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ.